

HUISARTSOPLEIDING
NEDERLAND

Het Framework voor Vaardigheden

Vaardig multitasken...typisch iets voor huisartsen!

Het FRAMEWORK: Vaardigheden in de huisartspraktijk per Thema en KBA

Dit overzicht en de indeling is gebaseerd op een inventarisatie onder 72 opleiders, docenten en aios van de 8 huisartsopleidingen.

Toelichting gebruikte codering per vaardigheid:

Code	Toelichting		Code	toelichting
B	Basisvaardigheid		P	Deze vaardigheid kan in de huisartsopleidingspraktijk aangeleerd worden
F	Facultatief (niet iedere huisarts hoeft dit te beheersen)		E	Deze vaardigheid moet elders aangeleerd worden (dus kan niet in de huisartsopleidingspraktijk aangeleerd worden)
X	Vaardigheid mag verwijderd worden uit de lijst			
BF	Meeste huisartsen geven aan dat dit een basisvaardigheid is, maar de minderheid vindt dat dit een facultatieve vaardigheid is		PE	Deze vaardigheid kan meestal in de huisartsopleidingspraktijk aangeleerd worden, maar moet soms elders aangeleerd worden
FB	Meeste huisartsen geven aan dat dit een facultatieve vaardigheid is, maar de minderheid vindt dat dit een basisvaardigheid is		EP	Deze vaardigheid moet in de meeste gevallen elders aangeleerd worden, maar kan soms in de huisartsopleidingspraktijk aangeleerd worden
FX	Meeste huisartsen vinden dit een facultatieve vaardigheid, van een minderheid mag deze verwijderd worden			
BFX/ FBX	De meningen zijn zeer verdeeld of deze vaardigheid aangeleerd/uitgevoerd moet worden in de huisartspraktijk		Blanco	Er heeft zich over deze vaardigheden nog geen mening gevormd

Vaardigheden per Thema en KBA

Nr.	KBA	ICPC	Vaardigheid	Basis/Facultatief Verwijderen (X)	Praktijk/ Elders
Korte Episode zorg					
2	Verheldert de hulpvraag, neemt de anamnese af en voert onderzoek uit.	D. Tractus Digestivus	- onderzoek mond (bodem, tong, keelholte, speekselklieren inclusief bimanuele palpatie, kaakgewrichten)	B	P
			- inspectie, auscultatie(darmgeruis, souffles), percussie, palpatie (milt, lever, lymfklieren)	B	P
			- onderzoek breukpoorten	B	P
			- onderzoek anogenitale regio	B	P
			- rectaal toucher	B	P
		F: Oog	- inspectie (conjunctiva, sclerae, cornea, diepte/helderheid VOK, iris, pupil/pupilreacties, oogleden, adnexen, traansysteem)	B	P
			- oogstand/volgbewegingen (Corneareflexbeeldjes, afdekproef)	B	P
			- onderzoek met loep, strijk/doorvallend licht, anaestheticum, fluoresceïne	B	P
			- visusonderzoek kinderen/volwassenen (stenopeïsche	BF	PE

			opening)		
			- gezichtsveldonderzoek (confrontatiemethode, Amslertest)	B	P
			- directe fundoscopie (media, papil, retinavaten, gebruik mydriaticum)	F	E
			-indirecte fundoscopie	FX	E
			-diagnostisch refractioneren $\pm 0,5D$	FX	E
			-meting oogboldruk	FX	E
		H. Oor	- inspectie oren uitwendig en omgeving	B	P
			- beoordeling gehoorgang en trommelvlies(otoscopie)	B	P
			- stemvorkproeven Rinne/Weber	B	P
			- Kiepproef van Dix-Hallpike	B	PE
		K.Bloedsomloop	- polskwaliteiten/deficit, capillary refill, bloeddruk, CVD, pulsaties, veneuze circulatie	B	P
		L. Bewegingsapparaat	- nek (incl. wortelprickeling)	B	P
			- thorax (incl. clavicula, sternum, scapula, costa)	B	P
			- rug (wervelkolom, incl. wortelprickeling/Lasèque)	B	P
			- schoudergordel, arm, elleboog, pols, hand	B	P

			- bekken/heup (incl. beenlengte/verschil), knie, enkel, voet	B	P
		N. Zenuwstelsel	- motoriek, spierkracht, tonus, reflexen, sensibilliteit	B	P
			- kieproef Dix-Hallpike	B	P
			- Epley manoeuvre	FB	EP
			- Head Impulse test (HIT)	B	P
		R. Tractus Respiratorius	- onderzoek neus (inspectie, rhinoscopie, palpatie)	B	P
			- hals: larynx, trachea, schildklier, lymfklieren	B	P
			- indirecte laryngoscopie	F	EP
			- inspectie/percussie/auscultatie longen	B	P
		S. Huid	- onderzoek huid, nagels, haren (beschrijving efflorescenties)	B	P
		W. Zwangerschap	- zwangerschap: uitwendig ond. Uterus(fundushoogte, contracties/tonus, cortonen)	FB	EP
		X. Vrouw	- onderzoek mammae, inclusief regionale lymfklieren	B	P
			- onderzoek uitwendige geslachtsorganen	B	P
			- vaginaal speculum onderzoek	B	P
			- vaginaal toucher/ bimanueel onderzoek (incl. onderzoek bekkenbodempieren, onderzoek incontinentie en seksuele dysfunctie)	B	P(E)

		Y. Man	- onderzoek uitwendige geslachtsorganen (ook transilluminatie)	B	P
			- onderzoek prostaat (palpatie)	B	P
3	Voert aanvullende diagnostiek uit <i>(of laat deze uitvoeren)</i> .	D. Tractus Digestivus	- proctoscopie	F	E
			- echoscopie lever, galblaas	F	E
		F. Oog	- indirecte fundoscopie	FX	E
			- meting oogboldruk	FX	E
			- diagnostisch refractioneren $\pm 0,5D$	FX	E
			- testen stereo en kleurenzien	FX	E
			- spleetlamponderzoek	F	E
		H. Oor	- (screenings-) audiometrie	F	PE
		K. Bloedsomloop	- ECG (laten) maken en beoordelen	BF	PE
		R. Tractus Respiratorius	- indirecte laryngoscopie	F	PE
		S. Huid	- KOH preparaat huid, haren, nagels	F	EP
			- stansbiopt	BF	P
			- shave biopt	B	P

			- teledermatologie	FB	P
			- dermatoscopie	F	E
		u. Urinewegen	- onderzoek urine strip	B	P
			- maken/beoordelen dipslide	BF	P
			- maken /beoordelen urinesediment	FB	P
			- echoscopie nieren en urinewegen	F	E
		X. Vrouw	- afnemen cervixuitstrijkje	B	P
			- afname materiaal SOA-onderzoek (♀ en ♂)	B	P
			- onderzoek fluor vaginalis	BF	P
		Y. Man	- afname materiaal SOA-onderzoek (♀ en ♂)	B	P
4	Stelt de behandeling en het beleid in, informeert en adviseert.	D. Tractus Digestivus	- Incisie perianaal abces	BF	PE
			- ascitespunctie	F	E
		F. Oog	- behandeling hordeolum	B	P
			- behandeling blefaritis	B	P
			- verwijdering corpus alienum	B	P
			- verwijderen roestring	B	PE

			- behandeling chalazion (curettage/injectie)	F	PE
	H. Oor		- reinigen gehoorgang (lavage, cerumenhaakje/lus)	B	P
			- verwijderen corpus alienum oor	B	P
			- inbrengen tampon (gaas/Merocel) oor	B	P
	K. Bloedsomloop		- incisie getromboseerd hemorroïd)	FB	PE
			- ligatuur inwendig hemorroïd (Barron)	F	E
			- sclerosering varices	FX	E
	L. Bewegingsapparaat		- aanleggen vingerspalk (bij Malletvinger)	B	PE
			- aanleggen mitella/collar&cuff	B	P
			- aanleggen zwachtel, drukverband	B	P
			- aanleggen tape verband (enkel)	BF	PE
			- injectie schouder (subacromiaal)	B	P
			- injectie elleboog (epicondyl)	BF	PE
			- injectie elleboog (bursa olecrani)	BF	P
			- injectie pols (Quervain)	BF	PE
			- injectie pols (CTS)	BF	PE

			- injectie hand (triggerfinger)	BF	PE
			- injectie heup (bursa trochanterica)	B	PE
			- injectie knie (bursa prepatellaris)	BF	PE
			- injectie knie (gewricht)	BF	PE
			- punctie/injectie ganglion	BF	P
			- repositie luxatie (schouder)	FB	PE
			- repositie luxatie (vinger/teen)	BF	PE
			- repositie luxatie (patella)	FB	PE
			- behandeling fractuur (clavicula)	FBX	EP
			- behandeling fractuur (costa)	BF	PE
			- behandeling fractuur (phalangen)	FB	PE
		R. Tractus Respiratorius	- verwijderen corpus alienum neus	B	P
		S. Huid	- anesthesie (lokaal, Oberst)	B	P
			- wondbehandeling/verbandleer	B	P
			- behandeling brandwonden	B	P
			- wondtoilet (incl. necrotomie)	B	P

		-verwijderen verruca (scherpe lepel)	B	P
		- verwijderen corpus alienum (o.a. vishaak)	B	P
		- elektrocoagulatie	B	P
		- hechten wond/hechtingen verwijderen	B	P
		- incisie/nabehandeling abces	B	P
		- behandeling paronychia	B	P
		- excisie naevus/benigne huidtumoren (+ PA)	B	P
		- extirpatie atheroomcyste	B	P
		-ontlasten sub-unguaal hematoom	B	P
		- partiële nageextractie, fenolisatie	B	P
		- wigexcisie	BF	P
		- behandeling panaritium	BFX	PE
		- extirpatie lipoom	BF	P
	U. Urinewegen	- inbrengen/verwisselen katheter (urethra ♀ en ♂)	B	P
		- verwisselen katheter (supra pubis)	BF	PE
	X. Vrouw	- inbrengen IUD (koperhoudend)	B	P

			- inbrengen IUD (hormoonhoudend)	B	P
			- afdraaien cervixpoliep	FB	PE
			- Electrocoagulatie/cryotherapie condylomata	B	P
		Y. Man	- Electrocoagulatie/cryotherapie condylomata	B	P

Nr.	KBA	Onderwerp	Vaardigheid	Basis/Facultatief Verwijderen (X)	Praktijk/Elders
Chronische zorg					
1	Behandelt, controleert en organiseert de zorg voor patiënten met diabetes, HVZ en astma/COPD.	K. Bloedsomloop	- eventrecorder/holter in eigen beheer	F	PE
			- ECG (laten) maken en beoordelen	BF	PE
			- 30-minuten bloeddrukmeting	B	PE
			- 24-uurs bloeddrukmeting in eigen beheer	BF	P
			- Doppler onderzoek (bepalen EAI)	BF	P
			- echoscopie aorta abdominalis/2-punts vaatonderzoek	F	E
		R. Tractus Respiratorius	- percutane zuurstofsaturatiemeting (pulsoximetrie)	B	P
			- spirometrie (kwaliteit, ROER systematiek)	B	PE
			- toedienen/instructie medicatie via inhalatie (voorzetkamer.verneveling)	B	P
		S. Huid	- huidpriktest	FX	E
		T. Endocrien	- BMI, MO (middelomtrek) bepalen	B	P
- glucose bepaling bloed	B		P		

			- onderzoek diabetische voet	B	P
3	Begeleidt en evalueert de zorg verleend door assistente en POH.	R. Tractus Respiratorius	- CRP bepaling	B	PE
			- d-dimeer bepaling	B	PE
			- spirometrie (kwaliteit, ROER systematiek)	B	PE
			- toedienen/instructie medicatie via inhalatie (voorzetkamer.verneveling)	B	P
		K. Bloedsomloop	- eventrecorder/holter in eigen beheer	F	PE
			- ECG (laten) maken en beoordelen	BF	PE
			- 30-minuten bloeddrukmeting	B	PE
			- 24-uurs bloeddrukmeting in eigen beheer	BF	P
			- Doppler onderzoek (bepalen EAI)	BF	P
		T. Endocrien	- glucose bepaling bloed	B	P
6	Behandelt en begeleidt patiënten met zeldzame ziekten.	A. Algemeen	- subcutaan medicatie depot toedienen	B	P
		N. Zenuwstelsel	- motoriek, spierkracht, tonus, reflexen, sensibiliteit	B	P
		S. Huid	- stansbiopt	BF	P
			- shave biopt	B	P
			- Dermatoscopie	F	E

Nr.	KBA	Onderwerp	Vaardigheid	Basis/Facultatief Verwijderen (X)	Praktijk/Elders
Zorg voor ouderen met complexe aandoeningen					
3	Behandelt intercurrente ziekten in samenhang met bestaande (complexe) problematiek.	F. Oog	- gezichtsveldonderzoek (confrontatiemethode, Amslertest)	B	P
			- directe fundoscopie (media, papil, retinavaten, gebruik mydriaticum)	F	E
			- indirecte fundoscopie	FX	E
			- diagnostisch refractioneren $\pm 0,5D$	FX	E
			- meting oogboldruk	FX	E
			- spleetlamponderzoek	F	E
		H. Oor	- fluisterspraaktest	B	P
			- (screenings-) audiometrie	F	PE
			- kiepproef van Dix-Hallpike	B	P
			- Epley manoeuvre	FB	EP
		L.	- schoudergordel, arm, elleboog, pols, hand	B	P

		Bewegingsapparaat	- bekken/heup (incl. beenlengte/verschil), knie, enkel, voet	B	P
			- Injectie schouder (gewricht)	B	P
			- injectie knie (gewricht)	BF	PE
		N. Zenuwstelsel	- kieproef Dix-Hallpike	B	P
			- kantelmannoeuvres	XBF	PE
			- Brandt-Daroff oefening	XBF	PE
			- Head Impulse Test (HIT)	B	P
		R. Tractus Respiratorius	- indirecte laryngoscopie	F	EP
		S. Huid	- verwijderen verruca (scherpe lepel)	B	P
			- cryotherapie (vloeibare N2)	B	P
			- behandeling ulcus cruris (ambulante compressie)	B	P
		U. Urinewegen	- verwisselen katheter (supra pubis)	BF	P
			- inbrengen katheter (urethra ♀ en ♂)	B	P
		X. Vrouw	- inbrengen/wisselen pessarium	BF	PE
		4	Bespreekt	L.	- schoudergordel, arm, elleboog, pols, hand

vroegtijdig de keuzes in aanvullende diagnostiek en/of behandeling rekening houdend met persoonlijke wensen en levensverwachting.	Bewegingsapparaat	- bekken/heup (incl. beenlengte/verschil), knie, enkel, voet	B	P
		- Injectie schouder (gewricht)	B	P
		- injectie knie (gewricht)	BF	PE
	U. Urinewegen	- verwisselen katheter (supra pubis)	BF	PE
		- inbrengen/wisselen katheter (urethra ♀ en ♂)	B	P
	X. Vrouw	- inbrengen/wisselen pessarium	BF	PE

Nr.	KBA	Onderwerp	Vaardigheid	Basis/Facultatief Verwijderen (X)	Praktijk/Elders
Spoedeisende zorg					
1	Stelt het toestandbeeld vast van een patiënt met acute ziektebeelden met behulp van de ABCDE systematiek en voert daarbij de noodzakelijke handelingen uit.	A. Algemeen	- dood vaststellen	B	P
			- injectie sc/iv/im	B	P
			- inbrengen infuus	B	PE
			- handelingen bij bewusteloze(Rautek, stabiele zijligging)	B	PE
			- BLS met AED	B	P
			- cardiopulmonale resuscitatie (advanced life support)	B	E
		F. Oog	- EHBO oogletsel (oogspoelen, toedienen zalf/druppels, oogverband)	B	P
		K. Bloedsomloop	- hart(palpatie ictus, percussie hartgrenzen, auscultatie harttonen/souffles)	B	P
			- polskwaliteiten/deficit, capillary refill, bloeddruk, CVD, pulsaties, veneuze circulatie	B	P
			- ECG (laten) maken en beoordelen	BF	PE
			- handelingen bij tachycardie (sinus carotismassage, etc)	B	E

	L. Bewegings- apparaat	- aanleggen mitella/collar&cuff	B	P
		- behandeling fractuur (clavicula)	FBX	EP
		- repositie luxatie (schouder)	FB	PE
		- repositie luxatie radiuskopje (zondagsarmpje)	B	PE
		- repositie luxatie (vinger/teen)	BF	PE
		- repositie luxatie (patella)	FB	PE
		- behandeling fractuur (phalangen)	FB	PE
	N. Zenuwstelsel	- onderzoek bewustzijn	B	PE
		- Fast-test	B	P
		- meningeale prikkeling, HZ, coördinatie	B	P
	R. Tractus respiratorius	- percutane zuurstofsaturatiemeting (pulsximetrie)	B	P
		- verwijderen corpus alienum (ook Heimlich)	B	PE
		- tamponeren bloeding neus	B	P
		- cautherisatie locus Kiesselbachi neus	F	EP
		- toedienen/instructie medicatie via inhalatie (voorzetkamer.verneveling)	B	P
		- toedienen zuurstof	B	PE

			- intuberen	F	E
			- tracheotomie	F	E
			- naald spanningspneumothorax	F	E
		S. Huid	- wondbehandeling/verbandleer	B	P
			- behandeling brandwonden	B	P
			- anesthesie (lokaal. Oberst)	B	P
			- hechten wond/hechtingen verwijderen	B	P
			- behandeling pararitium	BFX	PE
		T. Endocrien	- (de)hydratietoestand bepalen	B	PE
			- glucose bepaling bloed	B	P
		U. Urinewegen	- inbrengen katheter (urethra ♀ en ♂)	B	P

Nr.	KBA	Onderwerp	Vaardigheid	Basis/Facultatief Verwijderen (X)	Praktijk/Elders
Zorg voor het kind					
1	Voert een consult met een acuut ziek kind (leeftijd: 0-2 jaar).	A. Algemeen	- onderzoek pasgeborene	B	PE
		D. Tractus Digestivus	- inspectie, auscultatie(darmgeruis, souffles), percussie, palpatie (milt, lever, lymfklieren)	B	P
		F. Oog	- oogstand/volgbewegingen (Corneareflexbeeldjes, afdekproef)	B	P
			- testen doorgankelijkheid traansysteem	FX	E
			- traankanaal doorspuiten	FX	E
		H. Oor	- beoordeling gehoorgang en trommelvlies(otoscopie)	B	P
		L. Bewegingsapparaat	- bekken/heup (incl. beenlengte/verschil), knie, enkel, voet	B	P
			- repositie luxatie (radiuskop/zondagsarmpje)	B	PE
		N. Zenuwstelsel	- meningeale prikkeling	B	P
		X. Vrouw	- onderzoek uitwendige geslachtsorganen	B	P
Y. Man	- onderzoek uitwendige geslachtsorganen (ook	B	P		

			transilluminatie, bepaling ligging testis)		
2	Voert een consult met een kind met lichamelijke klachten (leeftijd: 3-10 jaar).	D. Tractus Digestivus	- inspectie, auscultatie(darmgeruis, souffles), percussie, palpatie (milt, lever, lymfklieren)	B	P
		F. Oog	- visusonderzoek kinderen (stenopeïsche opening)	BF	PE
			- testen stereo en kleurenzien	FX	E
		H. Oor	- beoordeling gehoorgang en trommelvlies (otoscopie)	B	P
			- (screenings-) audiometrie	F	PE
			- tympanometrie	F	E
		L. Bewegingsapparaat	- bekken/heup (incl. beenlengte/verschil), knie, enkel, voet	B	P
			- repositie luxatie (radiuskop/zondagsarmpje)	B	PE
S. Huid	- cryotherapie (vloeibare N2)	B	P		
3	Voert een consult met een puber/adolescent (leeftijd: 11-23 jaar).	A. Algemeen	- Inspectie habitus en sec. geslachtskenmerken	B	P
		D. Tractus Digestivus	- inspectie, auscultatie(darmgeruis, souffles), percussie, palpatie (milt, lever, lymfklieren)	B	P
		F. Oog	- visusonderzoek kinderen (stenopeïsche opening)	BF	PE
		H. Oor	- (screenings-) audiometrie	F	PE
		S. Huid	- cryotherapie (vloeibare N2)	B	P

Vaardigheden per Thema en KBA

Nr.	KBA	ICPC	Vaardigheid	Basis/Facultatief Verwijderen (X)	Praktijk/ Elders
Psychische klachten					
1	Begeleidt een patiënt met spanningsklachten, overspanning of burn-out.	P. Psychiatrie	- toepassen 4-DKL	B	P
			- toepassen MMSE	B	P
2	Zet bij een patiënt met angst- en stemmingsklachten /stoornissen de benodigde behandeling in.	P. Psychiatrie	- toepassen 4-DKL	B	P
			- toepassen MMSE	B	P

Nr.	KBA	Onderwerp	Vaardigheid	Basis/Facultatief Verwijderen (X)	Praktijk/Elders
Palliatieve en terminale zorg					
3	Behandelt de specifieke problemen in de palliatieve/terminale fase.	A. Algemeen	-subcutane pijnbestrijding (vleugelnaaldje, pomp)	*	*
			-epidurale pijnbestrijding (katheter, pomp)	*	*
		D. Tractus Digestivus	-inbrengen voedingssonde	FB	PE
			- echoscopie ascites	F	E
			-ascitespunctie	F	E
8	Voert de wens tot palliatieve sedatie uit.	A. Algemeen	-palliatieve sedatie	*	*
9	Voert de wens tot euthanasie uit of draagt deze over in geval van persoonlijke gewetensbezwaren.	A. Algemeen	-euthanasie	*	*

*Hier is nog geen mening over gevormd

Nr.	KBA	Onderwerp	Vaardigheid	Basis/Facultatief Verwijderen (X)	Praktijk/Elders
Preventie					
3	Adviseert over verschillende preventieve activiteiten.	A. Algemeen	-hyposensibilisatie	FX	E
		X. Vrouw	- afname materiaal SOA-onderzoek (♀ en ♂)	B	P
			- aanmeten pessarium occlusivum	FB	EP
			- inbrengen IUD (koperhoudend)	B	P
			- inbrengen IUD (hormoonhoudend)	B	P
			- inbrengen en verwijderen subcutane anticonceptie	FB	PE
		Y. Man	- circumcisie	F	E
			- sterilisatie man	F	E
4	Selecteert personen en patiënten met een verhoogd gezondheidsrisico.	A. Algemeen	- Onderzoek pasgeborene	B	PE
		F. Oog	- oogstand/volgbewegingen (Corneareflexbeeldjes, afdekproef)	B	P
		S. Huid	- huidpriktest	FX	E

			- cryotherapie (vloeibare N2)	B	P
6	Bepaalt welke rol de huisarts heeft in een nieuw of bestaand preventieproject en voert deze uit.	X. Vrouw	- inspectie, palpatie mammae(incl. regionale) lymfklieren	B	P
7	Is betrokken bij de uitvoering van bevolkingsonderzoek zoals door de beroepsgroep met de overheid is overeengekomen en voert zijn aandeel hierin uit.	X. Vrouw	- afnemen cervixuitstrijkje	B	P
9	Bespreekt bij een bestaande kinderwens preventieve mogelijkheden voorafgaand aan een toekomstige zwangerschap.	Abdomen	- spermaonderzoek	FX	E
			- postcoïtum test	FX	E
			- verloskundige zorg	F	E